

Jeho velká vědecká erudice a rozhled po viacerých právnych disciplínach mu umožnili aktívnu účasť na prípravách koncepcie československej federácie v odbornej vládnej komisii.

Od roku 1969 znovu prednáša rímske právo na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a pri plnení svojich pedagogických povinností vydal prvé vysokoškolské skriptá z rímskeho súkromného práva v slovenskom jazyku (dva diely 1971-1972, spolu 240 strán).

Profesor dr. Karol Rebro Dr.Cs. sa teší plnému zdraviu a jubileum ho nachádza uprostred tvorivých síl. Prajeme mu, aby sa aj naďalej aktívne zúčastňoval na rozvoji československej socialistickej právnej vedy a aby účinkoval pri výchove právnického dorastu.

Bianchi

Milan Bartošek šedesátiletý

5. března 1973 oslavil šedesátiny doc. dr. Milan Bartošek, přední československý romanista, ve vědeckém světě dnes náš patrně nejznámější, nejvíce publikující a nejčastěji citovaný autor z oboru římského práva.

Po habilitaci v roce 1946 působil M. Bartošek krátkou dobu na právnické fakultě Karlovy university. Z té doby pocházejí také dvě jeho velké studie o problémech římských fideikomisů (Senatusconsultum Trebellianum, Praha 1945) a o právním postavení římského občana-válečného zajatce (Captivus, Praha 1948). Jsou psány - i když na vysoké úrovni - ještě tradiční metodou romanistických prací z první poloviny 20. století.

V padesátých letech se M. Bartošek postavil ve své vědecké práci na stanovisko historického materialismu a početná kratší i obsáhlejší díla, jež postupem doby publikoval, nesou výraznou pečeť pokusu vyrovnat se s novou koncepcí a postavit romanistické bádání na pevný marxistický základ. Nový směr byl ohlášen již ve studii "Sulla concezione materialistica e naturalistica dei classici romani", publikované v počtě italskému vědci Albertariovì (1950). Bouřlivou mezinárodní diskusí vyvolal však teprve velmi bojovně, a snad i trochu rigorózně koncipovaný příspěvek "Come si dovrebbe studiare attualmente il diritto romano", zařazený v roce 1953 do sborníku "Studi in onore di Vincenzo Arangio-Ruiz". M. Bartoškovì nepochybně náleží zásluha, že byl prvním z bádatelů socialistických zemí, který vystoupil na světovém romanistickém fóru s marxistickou koncepcí a pokusil se prosadit materialistické a důsledně historické hledisko při zpracovávání problémů římského práva.

Marxistickému světovému názoru zůstal potom jubilant věrný ve vší své bohaté literární produkci následujících let. Je to pestrá řada studií, množství recenzí prací marxistických i nemarxistických romanistů, zvláštní místo zaujímají však tři velká díla, jež představují jakési shrnutí dosavadní dlouholeté Bartoškovy vědecké činnosti: především v roce 1966 publikovaná kandidátská dizertační práce "Římské právo a socialistická společnost" (Praha, Nakladatelství ČSAV) a dvě zatím pro tisk připravené knihy, totiž "Právní problematika Ciceronových Verrin" a objemná "Encyklopedie římského práva".

Vedle ryze odborných romanistických publikací nelze nezapomenout ani na záslužnou publikaci "Vysoké školství v SSSR" (Praha 1947) a na překladatelskou činnost z ruštiny. Kromě jiného přeložil M. Bartošek i před léty velmi populární učebnici "Teorie státu a práva" od Aržanova.

Redakce PHS přeje jubilantovi do dalších let mnoho úspěchů a ne-
utuchající pracovní elán.

Kincl

Nedožitě padesátiny Vladimíra Procházky

4. března 1974 by se byl dožil padesátých narozenin Vladimír Procházka, jehož předčasná smrt ve 43 letech jeho věku (+ 13. prosince 1967) znamenala bolestnou mezeru pro vědu o dějinách státu a práva. Ještě ani dnes není celé jeho dokončené dílo přístupno tiskem a stále vycházejí doma i v zahraničí jeho práce, které ukazují zřetelně, jak významná badatelská osobnost v něm odešla. Jeho odchodem zůstala nena-
hrazená ztráta v obou jeho hlavních zájmech, ve srovnávacích dějinách státu a práva slovanských národů a v dějinách práva poddanského sel-
ského lidu českého, když na obou těchto polích vytvořil díla základní a vysoce respektovaná. Hlavním charakteristickým rysem jeho vědecké činnosti byla naprostá oddanost práci, mimořádná píle a vůle po novém poznání, které obětoval veškerý svůj čas a energii. Vzpomínají-li historikové státu a práva na předního představitele svého vědního oboru, věnují své vzpomínky sice tomu, kdo není mezi námi, ale jehož dílo zachovává živou hodnotu ještě do dalekého budoucna.

(Právněhistorické studie přinesly vzpomínku na Vladimíra Procházku z pera Václava Vaněčka v ročníku 14, 1969, s. 352 - 353, prozatímní bibliografii jeho díla v ročníku 15, 1971, s. 289 - 296, kde je i se-
znam ostatních nekrologů).

Kejř